

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra HAANDBOG I VERDENSHISTORIEN. Middelalderen (Sluttet.)

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter", i Grundtvig, N. F. S.: *N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter*, Gyldendalske Boghandel, 1904-1909, s. 51.
Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-grundtvig07val-shoot-idm140245239864528.pdf> (tilgået 06. maj 2024)

Anvendt udgave: N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter

Hos Saxo er for Resten *Regner Lodbrog* samtidig med den *Jydske Kong Harald* (*Islændernes Klak-Harald*), som tyede til Keiser *Ludvig den Fromme* om Hjelp mod sine Med-Beilere til den *Danske Krone*, og lod sig døbe i Mants (826), hvorved Begyndelsen skedte til *Christendommens* Indførelse i *Danmark*, skøndt vi først henvend 200 Aar senere, under *Knud* den *Store*, finde den herskende i Riget Skulde Man slutte heraf, maatte Man troe, enten at de *Danske* var meget haarde Halse, eller at de havde meget slette Evangelister, men dog vilde Man i begge Tilfælde tage mærkelig fejl; thi allerede i *Sven Tveskiægs* Dage sagde *Olav Tryggesson* om de *Danske*: det er *blødsødne* Karle**), og at *Ansgar* (*Æsger*) fra *Korvei*, som bærer Navn af »*Nordens Apostel*«, kom de gamle Evangelister nærmere end nogen Prædikant gennem mange Aarhundreder, derom er hans Levnets-Beskrivelse af *Rimbart*, Discipelen, han elskede, et gyldigt Vidnesbyrd. For hvem der ikke kiender Bogen, maa dette vel klinge mistænkeligt, da, naar Man turde troe deres lovtalende Discipler; var ikke blot *Augustin* og *Winfred*, men hveranden Vinkel-Helgen nærvædet at være Apostlernes Overmænd; men naar Man ^{*-**-*} 52 hos *Rimbart*, istedenfor de sædvanlige Lovtaler og Barnagtigheder, seer Billedet af en dybt bevæget, for sit Kald og Martyr-Kronen indtil Sværmeri begejstret Munk, og betænker, hvilket Indtryk han maa have gjort paa sin kiære Discipel, for at denne, ved en besynderlig Undtagelse, kunde opfatte og fremstille ham saaledes, da maae vi tilstaae, at *Danmark* havde samme Lykke med Stamfaderen til sit Præsteskab, som, efter *Skjold-Sagnet*, med ham til *Konge-Slægten*. Da nu *Rimbarts* Vidnesbyrd tillige er gyldig Hjemmel for, at ikke blot blev der i *Ansgars* Dage bygt Kirker i *Slesvig* og *Ribe*, men [at] i de *fyrretive* Aar, han rygtede sit store Ærende, var det ham, paa et lille Øieblik nær, aldeles uformeent at omvende alle dem, han kunde, saa maa Langdraget nødvendig have haft ganske egne Grunde, hvoriblandt det aabenbar var En, at Kongerne, i det Mindste til *Gorm* den *Gamles* og *Harald Blaatans* Dage, lod Troen og Guds-Dyrkelsen, som det sig altid burde, være en fri Sag. Det Samme var imidlertid, som vi veed, Tilfældet i *Engeland*, hvor *Døbelsen* dog kun medtog halv saa lang Tid, og desuden trak det i *Danmark* ikke blot langt ud, men Man hører efter *Ansgars* og *Rimbarts* Dage slet intet til den *Danske Christendom*, før der stemmes op med Jammer-Klagen over *Gorm* den *Gamle*, først i det *Tiende* Aarhundrede, som gruelig forfulgte den, saa denne Kiends-Gierning ved et Folks *Daab*, der endnu i det *Nittende* Aarhundrede holder fastere paa *Daabs-Pagten* end noget Andet, bliver først forklarlig, naar Man kiender *Danskerne*, og har opdaget, at hvor alle Mand gaaer i Kirke er det Meste immer *Skin* og *Skygge*.